سەرۆک کۆمار: دیموکراسی سیستەمێکی گونجاوە بۆ گەیشتن بە دادپەروەری لە وڵات

ئەمڕۆ چوارشەممە، عەبدوللەتیف جەمال ڕەشید، سەرۆك كۆمار، سەركەوتنی عێراقییەكانی لە ڕووبەڕووبوونەوەی تیرۆر و بنیاتنانی دەوڵەت دووپاتکردەوە، هاوکات ئاماژەی بەوەدا کە دیموکراسی سیستەمێکی گونجاوە بۆ گەیشتن بە دادپەروەری لە عێراق. سەرۆك كۆمار لە وتارێكیدا لە كۆڕبەندی خۆڕاگریی ئایندە کە لە بارەگای كۆلێژی دەریایی (FRF) لە لەندەن بەڕێوەچوو وتی: گەلی عێراق بە خۆڕاگرییەوە ڕووبەڕووی تەحەددای جددی بووەوە، بەو پێیەی دیارترین مانای خۆڕاگری، دەرچوونی ملیۆنان عێراقی بوو بۆ بەشداریکردن لە هەڵبژاردنی پەرلەمان سەرەڕای هەڕەشی تیرۆریستی و بەردومان“، ئاماژەی بەوەدا کە ”ئەزموونی دیموکراسی لە عێراقدا لەدایك بووە دوای ئازارە سەختەكانی گەلەكەمان بە درێژایی ساڵانی ستەمکاری و ئەو ڕژێمی دیکتاتۆرییە“. وتیشی، "لەدایك بوونی دیموکراسی سەخت بوو، بەو پێیەی لەگەڵ شەڕی ساڵی 2003دا بوو کە بە ڕووخانی ڕژێمی دیکتاتۆری کۆتایی هات، هەروەها لەگەڵ ڕاگەیاندنی داگیرکاری عێراق، دواتریش ئەمنی و سیاسی و ئابووری و کۆمەڵایەتییە کاردانەوەکانی کە بۆ زیاتر لە ١٥ ساڵ بەردەوام بوون، و ئەمە هێشتا مامەڵە لەگەڵ هەندێك لە دەرئەنجامەکانی دەکەین تا ئێستا"، ئاماژەی بەوەشکرد کە "دوای دەیان ساڵ لە خەبات دژی دیکتاتۆرییەت. جددیترین تەحەدا کە ئەزموونی دیموکراسی لە دوای ٢٠٠٣ ڕووبەڕووی بووەوە، هەڕەشەی تیرۆر بوو ، وەك چۆن قاعیدە بەردەوام

بوو لە کردنە ئامانجی شارەکان، گەڕەکەکان، بازاڕەکان، مزگەوتەکان، و شوێنی نیشتەجێبوون.ئەمە بە ساڵانێکدا تێپەڕین کە تیرۆریستان ڕۆژانە 10 ئۆتۆمبێلی بۆمبڕێژکراو یان زیاتریان دەتەقاندەوە، ئەمە جگە لە تاوانە خۆکوژییەکان بە بەکارهێنانی پشتێنەی تەقەمەنی.دژی چەی مرۆڤەکان. سەرۆك کۆمار ڕایگەیاند کە "گەلی عێراق بە خۆڕاگرییەوە ڕووبەڕووی تەحەدای جددی بووەوە، دیارترین مانای خۆڕاگریش بە دەرچوونی ملیۆنان عێراقی بە بەشداریکردن لە هەڵبژاردنی ئەندامانی پەرلەمان لە خولە جیاجیاکانی هەڵبژاردندا لەنێو تاوانەکانی بەردەوامی تیرۆریستیدا نوێنەرایەتی دەکرا". ڕوونیشی کردەوە کە "کارکردن بەردەوام بوو بۆ بەهێزکردنی بنیاتنانی دامەزراوەکان و پەرەپێدانی کاری دامەزراوەیی لەنێو فاکتەرەکانی چەسپاندنی دیموکراسی و خۆڕاگریی لە بەرامبەر تیرۆردا". ناوبراو ڕایگەیاند، "تەحەدای دیکە، جگە لە تەحەددیاتی تیرۆر، ئاوەدانکردنەوەی ئەو دەوڵەتەیە کە لە دوای شەڕی ٢٠٠٣ دامودەزگاکانی وێران بوون، بەتایبەتی بنیاتنانی هێزی چەکدار و دامەزراوە ئەمنییەکان لەسەر بناغەکانی دیموکراسی. ئەمە سەرەڕای هەموو شتێك لەم ڕێگایەدا سەرکەوتوو بووینسەختییەکانی دامەزراندنی و سەرەڕای تەحەددیاتی تیرۆر، هەروەها سەرکەوتوو بووین لە چەسپاندنی بنەماکانی مافەکانی مرۆڤ، پێشخستنی ئازادییەکان، پەرەپێدانی خزمەتگوزارییەکان و کارکردن بە دادپەروەری کۆمەڵایەتی". جەختیشی کردەوە کە ”ئەوەی گرنگە لە هەموو ئەمانەدا خۆڕاگرییە بە دیموکراسی و بەردەوامیی پێشکەوتن، بەو پێیەی دیموکراسی سیستمی گونجاوە بۆ گەیشتن بە دادپەروەری لە وڵاتێکدا کە پێکهاتەی هەمەچەشنی وەك عێراقی تێدایە“، ئاماژەی بەوەشکرد ”ئەمە پێویستی بە گەشەپێدانی مرۆییە هەیە لە بواری پەروەردەی جۆراوجۆردا، بوارەکانی پیشەسازی و ئابووری، بە شێوەیەك کە لە ئاستیدا یارمەتیدەر بێت لە بەهێزکردنی پابەندبوونی خەڵك بە دیموکراسی و گەشەپێدانی". جەختیشی کردەوە کە "کارکردن بەردەوامە لە ڕێگەی دامودەزگاکانی حکومەت و پەرلەمانەوە بۆ گەیشتن بە زۆرێك لە یاسا پێویستەکان بۆ بەردەوامبوون لە بنیاتنانی دەوڵەت لەسەر بناغە پتەوەکان کە دادپەروەرانە بێ بۆ هەمووان، ڕوونیشیکردەوە کە "ئەو تەحەددایانەی ڕووبەڕووی ئەزموونەکەمان دەبنەوە دەتوانن فاکتەرێکی بەهێزی بن و خۆڕاگری بۆ دیموکراسی“.